

[Steen Folke.]

den grønlandske undergrund. En sådan politik betegnes andre steder i verden som nykolonialistisk.

Steen Folke (VS):

Statsministerens udtalelser i radioen om Grønland har med rette vakt en vis opsigt. Statsministeren sagde: hvis man vil have ejendomsretten til Grønlands undergrund, må man tage konsekvensen og sige, at man ønsker at kappe båndene til Danmark over.

Da jeg stillede mit spørgsmål, havde jeg ikke selv hørt udtalelsen, men læst om den i en række aviser. I nogle aviser var statsministeren citeret, som jeg lige har anført, i andre for i stedet for dette med at kappe båndene at have sagt, at Grønland kan få lov at sejle sin egen sø. Det er det, der med B.T. som kilde er anført i mit spørgsmål. Det viste sig at være en journalistisk fortolkning af statsministerens udtalelser. Senere har jeg selv hørt et klip med statsministerens udtalelse i radioavisen. Det, som er værd at diskutere, er naturligvis det, som statsministeren har sagt.

Men det, der er essensen i udtalelsen, kan under alle omstændigheder dårlig opfattes som andet end en trussel. Hvis grønlanderne vil have ejendomsretten til Grønlands undergrund, må de samtidig kappe båndene til Danmark. Ingen kan fortænke grønlanderne i at have opfattet dette som en trussel om, at så skulle de ikke regne med fortsat økonomisk støtte fra den danske stat.

Alvoren i denne trussel er klar nok. Efter at Grønland i et par hundrede år har været en dansk koloni, er det utænkeligt, at landet fra den ene dag til den anden skulle kunne klare sig uden økonomisk støtte fra Danmark.

Ingen kan naturligvis antaste regeringens og statsministerens ret til at have denne holdning, og jeg vil heller ikke påstå, at den kommer som den helt store overraskelse for mig, men det harmonerer dårligt med de talrige politikerklæringer om den dybe samhørighed mellem Grønland og Danmark.

Juraprofessoren Peter Germer har anfægtet de juridiske begrundelser for, at den grønlandske befolkning ikke skulle kunne have ejendomsretten til sin egen undergrund under et hjemmestyre. Det lader sig næppe skjule, at afgørelsen af dette spørgsmål, som er helt afgørende for, om hjemmestyret skal være reelt eller

blot en narresut, slet og ret er en politisk afgørelse.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg er glad for, at hr. Steen Folke først gav udtryk for, at der i hans spørgsmål var en vending, som vitterlig ikke er rigtig og ikke i overensstemmelse med, hvad jeg har udtalt. Når pressen har bragt det videre, er der ikke noget at sige til, at hr. Steen Folke også har troet, det forholder sig sådan, men jeg har altså ikke brugt den vending, at Grønland skulle have lov til at sejle sin egen sø.

Regeringen har ikke noget ønske om, at Grønland skulle vælge at stille sig uden for riget, altså at få selvstyre. Det er denne regering, der har nedsat den grønlandske hjemmestyrekommission. Det er sket i nært samarbejde med grønlanderne, der også har givet tilslutning til det kommissorium, der er fastlagt for arbejdet i denne kommission. Dette kommissorium sigter ikke mod selvstyre, men sigter mod hjemmestyre, det vil sige, det sigter mod medbestemmelse på en række områder og en medbestemmelse, som skal virkeliggøres, efterhånden som udviklingen gør det rimeligt og nødvendigt, og efterhånden som den grønlandske befolkning som sådan ønsker det.

Det er den megen tale om ejendomsretten til den grønlandske undergrund, der har medført, at synspunkterne måske nok er trukket lidt kraftigt op. For at undgå, at debatten om den kommende hjemmestyreordning føres videre på et urealistisk grundlag, har jeg altså ment det rigtigt at slå fast, at ejendomsretten til råstofferne i undergrunden er et anliggende, der vedrører hele riget. Den kan ikke tillægges nogen enkelt del af riget eller den befolkning, der bor dér, det vil ikke være foreneligt med det rigsfællesskab, det fællesskab, som er en forudsætning for hjemmestyrekommissionens arbejde. Hvis man fastholder kravet om ejendomsret, må konsekvensen derfor være selvstyre for Grønland og ikke hjemmestyre. Det bør der efter min mening ikke herske tvivl om.

Jeg har imidlertid med glæde bemærket, at det fra alle ansvarlige politiske kredse i Grønland er fremhævet, at man ønsker det samme, som regeringen sigter mod, nemlig hjemmestyre i Grønland.

Derfor håber jeg, at den dybe samhørighed, der har været mellem Grønland og Danmark, også kan fortsætte, men altså under nye for-